

II. A növekedés területei

Szeptember 18., péntek, 18 óra

Négy nappal később Éva egy bélyeg nélküli borítékot kapott; egy kis papírlap volt benne, szép, lendületes, erős kézírással.

Kedves Éva!

Nagyon megérintett kedves levele. Mindazonáltal ön túlságosan megbízza bennem. Lászlónak már van néhány ötlete, amelyekkel ön is találkozott, én csupán abban segítettem, hogy világosabban kifejezhesse őket. Biztos vagyok benne, hogy az ön csapata minden ahhoz szükséges találményságnak a birtokában van, hogy sikerrel teljesítse a Szövetség által rábízott feladatot. Érdeklődve olvastam a nevelési koncepciót, amelyet elkezdtek megfogalmazni, és az a benyomásom, hogy a helyes úton járnak. Most, hogy megválaszolták azt a kérdést, hogy „mi az a szövetség?” és „mi az a nevelés?”, meg kell vizsgálniuk egy másik, bonyolultabb kérdéskört:

„A nevelés segíti az embert a növekedésben” – de mi az az ember?

Sok szerencsét kívánok ehhez a felfedezőúthoz. Mindemmellett biztosítom önöket, hogy bármilyen nehézség esetén továbbra is szívesen segítek, lehetőségeim korlátain belül.

Őszinte híve

Keszeli János

1992. szeptember 17.

Éva rájött, hogy a levelet küldönc hozta el, vagy maga professzor. Jópárszor elolvasta.

– Különös lélek ez a professzor! Kíváncsi vagyok, mit fognak gondolni a többiek.

...

Péntek volt, este hatkor találkozott Lászlóval és Istvánnal a „főhadiszálláson”, és megmutatta nekik a professzor válaszát.

István szisszent egyet a fogai között.

– Könnyű azt mondani, öregúr!

– Ez jellemző rá – tette hozzá László. – Azt szeretné, hogy fedezzük fel mi magunk.

– Köszönjük szépen a felvilágosítást, Laci, megértettük – torkolta le Éva.

– Azt akarja, hogy elemezzük az „embert”. Mit jelent ez tulajdonképpen?

– „*A nevelés segíti az embert a növekedésben. De mi az az ember?*” – olvasta újra László. – Mi jut eszetekbe, ha az ember fogalomra gondoltok?

– Az ember test és lélek – mondta István.

– Férfi és nő – tette hozzá Éva.

– Az embert egyben társas lénynek is mondják – jegyezte meg László fejét csóválva –, de nem tudom, hová vezet ez az egész.

– Várjatok! Eszembe jutott valami! – kiáltott fel Éva.

Odalépett a táblához, és megragadott egy krétadarabot.

– Test, lélek, nem, társadalom – írta a táblára, miközben hangosan mondta is a szavakat. – Ezt mondtuk, nem?

– Így van – helyeselt István.

– És mi lenne, ha a prof javaslatának megfelelően elemeznénk az emberi jellem különböző dimenzióit: lélek vagy spirituális dimenzió, test vagy fizikai dimenzió, intelligencia avagy szellemi dimenzió, képesség a társadalomban való életre vagyis szociális dimenzió, nemi identitás stb.

– *A nevelés segíti az embert a növekedésben* – emlékeztetett István. – A növekedéshez a személyiség minden dimenzióját fejleszteni kell... Igazad van! Az egész erről szól!

– Jó ég! Hová jutunk! – László a mennyezetre emelte a szemét.

– Nem, ez teljesen magától értetődő! – folytatta Éva, miközben megragadta László karját. – Emlékezz, mit mondtál legutóbb a régi, hagyományos cserkészprogramról. Azt mondtad, hogy különféle tevékenység-kategóriák alapján épült fel – sport, megfigyelés és így tovább.

– Igen?

Néhány gyors mozdulattal Éva három oszlopot rajzolt a táblára.

– Figyeljetek, a harmadik oszlopba írom a tevékenységek kategóriáit. Segítsetek!

László diktálta: *sport, természettel való kapcsolat, kézügyesség, megfigyelés, szolgálát...*

– És most az első oszlopba írom a személyiség dimenzióit: *test, szellem, szociális lét*. Látjátok, van kapcsolat: a *sport* és a *természettel való kapcsolat* megfelel

a testnek, a megfigyelés és a kézügyesség a szellemek...

– ...a szolgálat a társas létnek – tette hozzá István.

– Kihagytad a lelket és a szexet! – jegyezte meg László némi iróniával.

– Ami a lelket illeti – mutatott rá István – a régi programnak volt egy egész Istennel és vallással foglalkozó része, de ami a szexualitást illeti...

– És mit fogsz a középső oszlopba írni?

– Használjátok már az agyatókat, az ég szerelmére! Ott lesznek a nevelési célkitűzések, más szóval az a fajta fejlődés, amelyet el szeretnének érni az egyes dimenziókban. A harmadik oszlop tevékenységei csak eszközök ahhoz, hogy elérjük ezeket a célokat.

Gyorsan kiegészítette a táblázatot:

<i>Dimenzió</i>	<i>Nevelési célkitűzés</i>	<i>Tevékenység</i>
<i>testi</i>	<i>érezze magát jól a testében</i>	<i>sport</i>
<i>szellemi</i>	<i>tudja, hogyan kell valamit helyesen megfigyelni</i>	<i>kapcsolat a természettel</i>
<i>társas</i>	<i>legyen kreatív</i>	<i>megfigyelés</i>
	<i>legyen nyitott mások felé</i>	<i>szolgálat</i>

– Na, ennek már van értelme! – mondta István.

– Látom, kihagytad a lelket és a nemi identitást – mutatott rá László.

– Igen, okostojások! Azokon el kellene gondolkodnunk – egyezett bele Éva. – Ami most fontos, az az elv. Ez a fajta táblázat lehetővé teszi, hogy módosítsuk a nevelési célkitűzéseket és a tevékenységeket, és hogy úgy igazítsuk hozzá őket a mai fiatalok igényeihez, hogy közben megtartjuk az eredeti viszonyítási kereteket.

– Értem – tette hozzá István. – A hagyományos program a harmadik oszlopra korlátozódik, és ezért nehéz rajta fejleszteni. Van egy tevékenységlistánk, de nem tudjuk, melyik tevékenység milyen nevelési célnak felel meg. Megpróbálhatjuk a programot úgy fejleszteni, hogy a régi tevékenységeket modernekre cseréljük, de ezen az úton nem lehet mindent

elérni.

– Biztos vagyok benne, hogy az első két oszlop már akkor is létezett, amikor a hagyományos programot kidolgozták – mondta Éva –, de az idő múlásával az emberek a „mit”-re összpontosítottak, vagyis a programokra, és elfelejtették a „miért”-et, a nevelési célkitűzéseket. Mindenesetre egy új program kifejlesztéséhez nélkülözhetetlen a miért. Okos volt a proftól, hogy emlékeztetett minket erre!

A három barát az asztal körül hátradőlt a széken, és a táblázatot szemlélték.

– Na, ez aztán vidám feladat lesz – mondta István.

– Igen. Jó nagy fába vágtuk a fejszénket – sóhajtott László.

– Szörnyen pesszimista vagy – csattant fel Éva, és egy szigorú pillantást lövellt felé.

– Olyan jó lenne a munkát a professzorral együtt folytatni, nem? Mit gondolsz, Laci? – kérdezte István.

– Szerintem biztosan beleegyezne, hogy eljőjön néhány összefoglalóunkra...

– El kellene mennünk valami csöndes helyre egy pár napra, hogy „valahol a zöldben” kicsit produktívabbak legyünk.

– Kicsit lassabban, ti ketten – szakította félbe Éva. – Meglehetősen korlátozott a költségvetésünk. Arra nincsenek forrásaink, hogy jól érezzük magunkat vidéken.

– Figyelj, Éva – folytatta István –, ismerek egy helyet, mégpedig a Szent Gellért-monostort Bükkszentpéter mellett. A szerzetesek nemrég tértek vissza, és ingyen elszállásolnak kis csoportokat napi két-három óra építőmunkáért cserébe.

– Te építkezni akarsz? – nyögött fel László.

– Miért ne? Simán eltölthetünk pár órát mondjuk egy fal festésével, ha ez azt jelenti, hogy ingyen szállást adnak!

– De Bükkszentpéter legalább három óra kocsival!

– Kölcsön tudom kérni a sógorom autóját. Ősereg Lada, de még megy. Figyeljetek, miért ne menjük ki a következő hétvégén? Jót tenne nekünk. Úgy nézel ki, Laci, mintha rád férne egy kis friss levegő!

– Nem igazán hoz lázba egy istenfélő hétvége...

– Az atyák nagyon toleránsak. Senki sem fog minden nap az imaórákra kényszeríteni. Csodaszép hely, az erdő közepén!

– Szerintem jó ötlet – mondta Éva –, de meg kell győznünk a profot, hogy jöjjön velünk.

– Megpróbálhatom – sóhajtott László. – Ma este találkozom vele.

– Próbálj kicsit lelkesebb lenni, ha tényleg meg akarod győzni! – javasolta Éva.

...

Szeptember 25., péntek, 17.30

A Lada küzdött a kolostorhoz vezető utolsó kanyarokkal. A hátsó ülésen László osztozott a professzorral, István vezetett, mellette Éva foglalt helyet. A motor rettenetes hangokat adott ki magából, lehetetlenné téve a beszélgetést, miközben átható benzinszag terjengett a jármű belsejében. A professzort nem kellett sokáig győzködni, hogy csatlakozzon a csapathoz a Szent Gellért-monostorban töltendő hétvégére. Beszélgetés közben kiderült, hogy az apát régi barátja. A munkatáborban találkoztak.

Az autó elérte a hegy tetejét. Nagyot rándult, amikor István negyedik fokozatba kapcsolt, utána viszont a motor kicsit csöndesebb lett, így odabenn újra hallhatták egymás hangját. Éva a professzorhoz fordult:

– Zsuzsa barátunk a monostorban fog csatlakozni. Általános iskolai tanár Miskolcon, és a farkaskölyök- vagyis kiscserkész-korosztály felelőse. Ő is tagja a Prograbizottságnak. A férje hozza el autójával.

A professzor bólintott. Csillogott a szeme. Régi szőrmebélésű kabátjában olyan volt, mint egy manó. László titokban gondosan szemügyre vette. „Egyértelműen élvezi az utazást, gondolta, de még semmit sem mondott, mióta felvettük, ami elég kínos. Kíváncsi vagyok, a többiek mit gondolhatnak róla” – morfondírozott.

A sötét fenyők háttére előtt feltűntek a monostor makulátlan fehér épületei. A harangtorony sisakja ragyogott a napfényben. A főútról az autó földútra kanyarodott, amely a monostor kapujához vezetett, azon túl pedig az udvarra. István a főépület fala mellé parkolt a Ladával. Kinyílt egy ajtó, és egy magas, vékony férfi közeledett hosszú fekete habitusban az autó felé,

kinyitotta az ajtót az utasoknak, és melegen megrázta a professzor kezét.

– Ó Cirill, régi barátom, a monostor apátja – mondta a professzor Éva, István és László felé fordulva, akik sorban megrázták az apát kezét. – Ők pedig a cserkész-barátaim, akik „embert keresnek”.

– Isten hozott a Szent Gellért-házban.

Az este leszállt a környező hegyekre. A vérvörös napkorong aznapi utolsó sugarait bocsátotta rájuk.

– Gyertek, szeretném megmutatni a tájat, mielőtt falainkon belül üdvözöllek benneteket. Olyan látvány, amelyet nem szabad kihagyni!

Az apát füрге léptekkel a kolostort megkerülő sétány végére vezette a csoportot. Egy alacsony kőfal mögött fenségesen tárult eléjük a völgy. A hegyek sötét lejtői között szinte a lábuk előtt látták, amint a kanyargó folyó egy elágazással sziget-félét formáz, mielőtt egy nagy tóba ömlene, amelyet a lenyugvó nap bronzsínűre festett.

– Zöld-szigetnek nevezzük, vagy Nyír-szigetnek – mondta az apát, mintha csak ki nem mondott kérdésükre válaszolna. – Nézzétek, milyen gyönyörű! Valójában tavasszal zöld, amikor a nyír erős zöldje élénken elüt a fenyők sötét árnyékától. Ősszel inkább vöröses-barna, télen pedig fehér a zúzmara és a hó miatt. De nekünk mindig csak Zöld-sziget.

A nyírfák lombja már kezdte átvenni az ős árnyékait, és a fák törzsei ezüst nyilakként szúrták át a területet. A sziget úgy rajzolódott ki, mint valami ékszer a fenyvesekkel borított hegyek alkotta kincstárban. A csoport csöndben állt, megilletődtek a környék szépségén.

– Elődeink tudták, hogyan kell helyet választani: ilyen kilátás mellett könnyű Istennek hálát adni a teremtésért. Valamikor az egész terület a monostoré volt. Kovácműhelyt és egy vízimalmot építettek a szigeten a szerzetesek, a romok még ott vannak. Ma megint szegények vagyunk, és ez nagy áldás. Gyertek, mindjárt vacsoraidő. Megmutatom a szobáitokat, Zsuzsa barátotok már vár.

A szállás a monostor vendégszárnyán volt, ahol egy közösségi termet is kaptak. A „hálószobák” egyszerű szerzetesi cellák voltak fehérre meszelt falakkal, bútorként pedig egy vaságygal, egy asztallal és egy székkal. A szerény, de vidám vacsorát – melynek során Keszeli professzor és barátja számtalan anekdotát elevenített fel – gyorsan eltüntették; az első találkozót Éva este nyolcra hívta össze.

...